

Vragen gesteld door de leden der Kamer, met de daarop door de regering gegeven antwoorden

1573

Vragen van lid **Eijsink** (PvdA) aan de Minister van Defensie over *hulp aan veteranen met PTSS* (ingezonden 13 maart 2014).

Antwoord van Minister **Hennis-Plasschaert** (Defensie) (ontvangen 31 maart 2014).

Vraag 1

Kent u het bericht «Deze veteranen bestrijden hun oorlogstrauma met een game»¹ en kent u de website Braveheart?²

Antwoord 1

Ja

Vraag 2

Bent u bekend met het gebruiken van virtual reality waarmee veteranen met een post traumatische stressstoornis (PTSS) geholpen kunnen worden met hun psychische problemen? Zo ja, welke kennis heeft u hiervan en wat zijn uw ervaringen met dergelijke hulp? Zo nee, bent u voornemens om zich op de hoogte te doen stellen van deze mogelijkheid?

Antwoord 2

Ik ben bekend met het gebruik van virtual reality als hulpmiddel voor veteranen met een PTSS.

De revalidatiegeneeskunde gebruikt virtual reality om patiënten interactief te laten bewegen op een geprojecteerde werkelijkheid. Het is voor veteranen met een PTSS een innovatieve behandelmethode die sterk in opkomst is. Deze behandelmethode ondersteunt het krijgen van een doorvoelde herbeleving en verschilt van behandelingen die berusten op herinnering. Kijken naar beelden activeert andere netwerksystemen in het brein dan alleen het denken aan beelden.

Defensie gebruikt virtual reality bij de behandeling van chronische PTSS. De behandeling is onderdeel van een behandelinnovatietraject waarbij de inrichting van de virtual reality voortdurend verbeterd wordt. Tot nu zijn 28 behandelingen uitgevoerd waarbij resultaten zijn bereikt op het gebied van

¹ <https://decorrespondent.nl/765/deze-veteranen-bestrijden-hun-oorlogstrauma-met-een-game/19606950-30221c2d>

² <http://braveheartveterans.org/>

motivatie tot participatie en doorbraak in de behandeling. Tevens wordt virtual reality als trainingsmiddel gebruikt binnen het Militair Revalidatie Centrum (MRC) ter verbetering van de motorische vaardigheden van revaliderende patiënten in behandeling bij het MRC.

Vraag 3

Is het in het bericht gestelde, dat traditionele psychotherapie veteranen niet altijd kan helpen, waar? Zo ja, acht u het mogelijk dat dit via een game zoals op de genoemde website staat wel kan lukken? Zo nee, waarom is dat niet waar?

Antwoord 3

Traditionele psychotherapie is effectief maar helaas niet in alle gevallen. Het gebruik van een game kan de behandeling ondersteunen omdat het op een andere wijze werkt dan traditionele therapieën. De game stimuleert herbeleving op basis van beelden die berusten op persoonlijke ervaringen van de veteraan.

Vraag 4

Acht u het mogelijk dat een voor de Nederlandse situatie gemaakte game zou kunnen bijdragen aan de hulp van veteranen met PTSS? Zo ja, bent u bereid hier onderzoek naar te laten doen en eventueel een dergelijke game te laten ontwikkelen? Zo nee, waarom niet?

Antwoord 4

Een game kan bijdragen aan de hulp van veteranen met een PTSS. Daarom laat ik onderzoek uitvoeren naar de effectiviteit van deze innovatieve behandeling voor patiënten met PTSS. Dit onderzoek is in 2010 gestart en de eerste bevindingen zijn bemoedigend. De resultaten van dit onderzoek zullen bepalend zijn voor de besluitvorming om een game voor de Nederlandse situatie te ontwikkelen.